

La platja de Palma. Inici i evolució d'un declivi turístic (1978 - 2015)

Mateu PICORNELL CLADERA, Catalina Irene RAMIS CIRER y Joana Maria ARROM MUNAR

Grup d'Investigació en territori, turisme i oci (GITTO), Institut d'Estudis Ecològics (INESE), inese_gitto@yahoo.es

Paraules clau: Platja de Palma; espai turístic madur; degradació; reconversió.

La paraula maduresa, en turisme, s'utilitza també com expressió de pèrdua de qualitat i competitivitat de la destinació, és a dir que té el significat també de situació o estadi de turisme degradat o obsolet, ja sigui de manera conjuntural o estructural. Conceptes que solen ser rebutjats pels sectors d'activitats econòmiques del turisme i administracions polítiques responsables de la cura i gestió de la qualitat i competitivitat de la destinació.

A la dècada dels anys 70 es produeix a les Illes Balears la primera gran crisi turística que romp momentàniament el ritme de creixement que, a més, significà un canvi radical en l'estructura turística cap a una massificació del turisme de masses.

El model de la Platja de Palma és el propi d'un espai turístic madur que es consolidà amb una evolució accelerada dins la tipologia d'un turisme de masses i amb especialització de sol i platja, amb poca diversificació tipològica de demanda mercat, que ha anat limitant de cada vegada més una especialització quasi única cap a un turisme de baix poder adquisitiu amb predomini d'oci nocturn, alcohol i sexe.

En aquesta comunicació analitzam l'evolució el seu desenvolupament turístic cap a la maduresa i sobretot les mesures preses en cada moment crític per cercar la reconversió d'una qualitat i competitivitat perduda.

La metodologia bàsica utilitzada són les dades obtingudes dels fets quotidians en l'evolució del turisme a la Platja de Palma des de 1978, que és a on es varen celebrar les I Jornades de Qualitat Turística, organitzades per l'Agrupació d'Hotelers d'aquesta zona. En sorgiren una sèrie de manifestacions que reflectien els aspectes més rellevants de la situació i preocupacions turístiques d'aleshores, que podríem considerar com un punt de partida de fórmules per sortir del presagi d'una degradació futura.

Dels fets quotidians, vists des del caire social, s'en pot treure molt de profit ja que ens poden indicar quina és la percepció del turisme des de

diversos caires: socials, econòmics, ambientals, culturals, sectorials, etc, que formen tots ells part de la complexitat del turisme.

Els resultats de l'anàlisi és l'escenari real esdevingut de l'evolució d'un turisme que es va destruir a ell mateix: moltes infraccions legislatives; desinterès i negligència política; desenvolupament desordenat i no planificat; promoció errònia; turisme únicament en mans d'operadors turístics i hotelers; massa especialització estàndard; inseguretat ciutadana i violència; fracàs absolut en els intents de reconversió; capacitat de càrrega superada; etc.